

Rigorózní práce se zabývá problematikou ochrany osobnosti fyzické osoby. Komplexně pojednává toto téma v oblasti občanského práva a dále odkazuje na související ustanovení v dalších právních odvětvích.

V Úvodu práce je podán přehled právních předpisů, které se k předmětné materii vztahují. Základ je obsažen v právu ústavním a v některých mezinárodních smlouvách, těžiště leží v občanském právu (zejména občanském zákoníku) a jednotlivé specifické otázky jsou řešeny též v právních předpisech práva rodinného, pracovního, obchodního, trestního či správního.

Ve druhé části je stručně pojednána historie vývoje právní úpravy vztahující se k ochraně osobnosti fyzických osob, a to jak historie obecná, tak historie právní úpravy na území České republiky.

Třetí část se zabývá teoretickými otázkami ochrany osobnosti, a to všeobecným osobnostním právem v objektivním smyslu, všeobecným osobnostním právem v subjektivním smyslu a jeho vlastnostmi, vymezením subjektů tohoto práva i subjektů odpovídajících povinností, definováním předmětu tohoto práva a výčtem jednotlivých hodnot, které jej tvoří, případy zákonem stanoveného omezení osobnostního práva a konečně i konkrétními prostředky právní ochrany před neoprávněnými zásahy do osobnostního práva a podmínkami jejich uplatnění, včetně zvláštních případů peněžité satisfakce.

Čtvrtá část se věnuje procesním aspektům uplatňování nároků na ochranu osobnosti. Nejprve shrnuje možnosti obrany před neoprávněnými zásahy do osobnosti fyzické osoby a dále popisuje postup při vydání předběžných opatření, odchylky soudního řízení specifické pro uplatňování nároků při porušení ochrany osobnosti i stručnou úpravu řízení o ústavní stížnosti.

Pátá část představuje jednotlivé složky osobnosti fyzické osoby. Největší prostor je věnován ochraně tělesné integrity (zejména podmínkám poskytování zdravotní péče, včetně poučení o zdravotnickém zákroku a informovaného souhlasu k zákroku, dále tzv. kosmetickým operacím, lékařskému pokusu, transplantacím, odběru krve, umělému oplodnění, umělému přerušení těhotenství a eutanazii). Práce přitom vychází nejen z českých zákonů, ale také z Úmluvy o biomedicíně, která měla a má značný vliv nejen na výklad stávajících právních předpisů, ale jejich novelizace. Ostatními složkami osobnosti, jichž se tato práce týká, jsou osobní svoboda, občanská čest, lidská důstojnost, jméno, podoba, projevy osobní povahy a osobní soukromí.

Šestá část práce obsahuje stručný popis právní úpravy dvou komplexních problémů (tj. problémů zasahujících obvykle několik složek osobnosti současně). Prvním je ochrana před zásahy do osobnosti ze strany médií (podle tiskového zákona a zákona o rozhlasovém a televizním vysílání). Druhým problémem je ochrana osobních údajů (podle zákona na ochranu osobních údajů).

Závěrem práce srovnává základní rozdíly mezi v současnosti účinnou právní úpravou ochrany osobnosti fyzické osoby a mezi normami vyplývajícími z návrhu nového občanského zákoníku, jenž je projednáván v Parlamentu České republiky.